

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.VI.21.900/2017/4.

A tanács tagjai: . Kollár Márta a tanács elnöke
 . Kocsis Ottilia előadó bíró
 . Puskás Péter bíró

A felperesek: I. rendű
 II. rendű

A felperesek képviselője: dr. Lukács Zoltán ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai
Ügyvédi Iroda
 ügyintéző dr. Stanka Gergely ügyvéd

A per tárgya: szerződés érvénytelensége

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Törvényszék
73.Pf.630.690/2017/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Bíróság
7.P.II.21.064/2016/11.

Rendelkező rész

- A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartja.

- Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 63.500 (hatvanháromezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

- A le nem rótt 800.000 (nyolcszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperesek és néhai H. J-né adóstársak 2008. július 7-én szabad felhasználású, devizalapú, jelzálogjoggal biztosított kölcsönszerződést kötöttek az alperessel. A kölcsön 59.776 svájci franknak megfelelő összeg, legfeljebb 8.000.000 forint. A folyósítás és törlesztés pénzneme forint. Az induló kamatláb 4,99 %, a kamattörlesztés minden hó 2. napján forintban esedékes, a kamatrögzítés időtartama (kamatperiódus) egy év. Az induló kezelési díj az első kamatperiódusban havi 0,09 %, havonta forintban, a havi törlesztőrészlet megfizetésének napján esedékes. A tőkeösszeg visszafizetése automatikus előtörlesztéssel, az életbiztosítási szerződés - amelynek kedvezményezettje a bank - tartamának utolsó napján történik. A tőketartozás összegéről a bank az adóst évente, a kölcsön fordulónapján írásban tájékoztatja. Ha a biztosítási összeg a lejáratkor nem nyújt fedezetet a tartozásra, a különbözetet az adóstársak egy összegben kötelesek megfizetni, legkésőbb a kölcsön lejáratára, 2029. július 2. napján. A Lakossági Ingatlanfedezetes Hitelek Szerződési Feltételek (a továbbiakban: ÁSZF) szerint a folyósított kölcsönt a bank forintra a folyósítás napján érvényes vételi árfolyamon számítja át, a folyósított deviza - kölcsön tényleges - összegéről, - az arra tekintettel esetleg módosuló - havi törlesztő részletről, a fizetendő kamat havi összegéről a kölcsönszerződés elválaszthatatlan mellékletét képező értesítő levélben értesíti az adóst. A fizetendő kamat = fennálló tőke összeg x ügyleti kamatláb x napok száma / 360.
- [2] Az alperes 2008. július 18-án folyósított 8.000.000 forint kölcsönt 57.281,98 CHF tőketartozásként vette nyilvántartásba. A felek a kölcsönszerződést 2013. március 20-án és április 4-én módosították az adóstárs halála miatt, majd árfolyamrögzítés kapcsán. Az alperes felülvizsgált elszámolása szerint az 57.281,98 CHF tőketartozás a tisztességtelenül felszámított összeg jóváírása és a szerződés forintosítása folytán 13.599.060,15 forint.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperesek a keresetükben kérték megállapítani a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontja alapján érvénytelen kölcsönszerződés hatályossá nyilvánításával, hogy a tartozásuk összege 5.077.516 forint, a jelzálogszerződés az érvénytelen kölcsönszerződés folytán érvénytelen.
- [4] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította. Indokolásában a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 210. § (1), a 213. § (1) bekezdés, és a 6/2013. PJE határozat felhívásával megállapította, hogy a folyósítás releváns időpontjában a szerződés alapján a szerződés tárgya, a törlesztő részletek száma, összege, a törlesztés időpontja egyaránt meghatározható volt. Az életbiztosítással kombinált kölcsönszerződésben a felpereseknek a futamidő alatt havonta csak kamatot és kezelési díjat kellett fizetniük, a tőke a futamidő végén egy összegben volt esedékes.
- [6] A másodfokú bíróság a felperes fellebbezése folytán hozott ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az indokolásában egyetértett az elsőfokú bíróság érdemi döntésével és a jogi indokaival is. Kiemelte, hogy a kölcsönszerződésből kétséget kizáróan megállapítható a kölcsön devizaalapúsága: az alperes a - 59.776 CHF-nek megfelelő, legfeljebb 8.000.000 forint - kölcsönt forintban folyósítja és devizában tartja nyilván. A felperesek maguk is devizaalapú kölcsönről nyilatkoztak a 2013. április 4-i szerződésmódosításkor. Az I. rendű felperes perbeli előadása szerint - felvilágosítást követően - azt azért választották, mert a forint kölcsönnél kedvezőbbnek találták. A törlesztés a szerződés 4. 5. és 7. pontjai alapján a havi kamat és kezelési díj rendszeres, minden hónap 2-án esedékes, a futamidő végén pedig a tőke fizetési kötelezettséget jelenti. Az értesítőlevelet a felek a szerződésük mellékletévé tették. A kölcsön és a törlesztőrészlet, a visszafizetés módja meghatározása a 6/2013. és az 1/2016. PJE határozatokban kifejtett kiszámíthatóság elvének megfelel, a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontja alapján nem semmis.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [7] A felperesek a felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre kiterjedő hatályon kívül helyezését és megváltoztatását, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezését kérték. Hivatkoztak az elsőfokú eljárásban előadott jogi érvelésükre. A felülvizsgálati kérelmük szerint a kölcsönszerződésből nem derül ki a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pont szerint a szerződés tárgya, az, hogy egy meghatározott devizaösszeg mindenkor forint ellenértékét kell-e visszafizetniük vagy a folyósított forintösszeget. A szerződés alapján nem állapítható meg az, hogy a kölcsöntartozás devizában keletkezett, mert a kölcsön összegét forintban határozták meg. A folyósítás pénzneme nem nyújt információt arra, hogy a tartozás milyen pénznemben jött létre. A forintszerződésre utal az is, hogy a 8.4. pont szerint az életbiztosítás kezdeti összege - amely

8.000.000 forint - megegyezik a nyújtott kölcsön összegével. A szerződés nem tartalmazza, hogy CHF alapú, amelyre a devizaalapú szerződésekre vonatkozó ÁSZF rendelkezéseket kellene alkalmazni. A szerződésben nem szerepelnek a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pont szerinti adatok sem, nem derül ki, hogy mit ért törlesztőrészlet alatt, mi a kamat és a kezelési díj számítási módja (ÁSZF 2.2., 3.1.1., szerződés 3.-5.).

- [8] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Kiemelte a kölcsönszerződés 2., 4., 5. és az ÁSZF 1.4., pontjait.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [9] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [10] A Kúria előljáróban utal arra, hogy a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 272. § (2) bekezdés alapján felülvizsgálati kérelem, mint eljárást megindító rendkívüli jogorvoslati eszköz határozza meg a Kúria felülbírálati lehetőségének a tartalmi és perjogi kereteit, a jelen esetben a felperesek rendkívüli perorvoslati eljárás keretében orvosolni kért jogsérelmeit [1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. 4.]. A Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem a jogerős ítélet valamennyi rendelkezését csak formálisan támadta, nem érintette a jelzálogszerződés érvénytelenségének a megállapítása iránti keresetet elutasító ítéleti rendelkezést. A felülvizsgálati jogkörében eljáró Kúriának ezért kizárólag abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a kölcsönszerződés a felperesek által érvényesített jogcímen semmis-e.
- [11] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdés alapján csak a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okok keretei között bírálhatta felül. A felpereseknek az eljárás korábbi szakaszaiban tett nyilatkozatait, a beadványaiban előadottakat a Kúria nem tekint(h)ette a felülvizsgálati kérelem tartalmának, így azokat nem is vizsgál(hat)ta [BH2018. 113.].
- [12] A felperesek által támadott jogerős ítélet nem jogszabálysértő. A Kúria a másodfokú bíróság helytálló indokaival egyetértett, azok sürgősen megismétlése nélkül a felülvizsgálati kérelem érvei kapcsán mutat rá a következőkre.
- [13] A kölcsönszerződés tartalmaként a felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállásban rögzítettekén túl a Kúria - a kölcsön felülvizsgálati kérelemben továbbra is vitatott devizaalapúsága alátámasztására - kiemeli a kölcsönszerződés 11. pontját, amely a THM kapcsán rögzíti azt is, hogy nem tükrözi a kölcsön árfolyamkockázatát. Ezen túl az ÁSZF tárgya a deviza hitel, annak két típusa a forintban (deviza alapú) és a devizában folyósított kölcsön (1.1.4.). Az adóstársak

tudomásul vették, hogy a kölcsön igénybevételeivel együtt járó, az árfolyamváltozásokból eredő kockázatot teljes mértékben maguk viselik. Arra az esetre, ha az árfolyam kedvezőtlen változása veszélyezteti az adóstársak törlesztési képességét, a bank fenntartotta azt a jogát, hogy a tartozást forintra átváltsa, forint kamatlábat és kezelési díj mértéket számítson ki (4.4.). E szerződéses feltételek kapcsán a Kúria hangsúlyozza, hogy az árfolyamkockázat kizárólag deviza alapú - devizában nyilvántartott és forintban folyósított - kölcsön jellemzője [6/2013. Polgári jogegységi határozat (a deviza alapú kölcsönszerződésekkel kapcsolatos perekben felmerült egyes elvi kérdésekről) 1.].

[14] Nem tévedtek a perben eljáró bíróságok abban sem, hogy a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjaiban meghatározott okból - figyelemmel a deviza alapú fogyasztási és lakossági kölcsönszerződések tárgyának és törlesztő részleteinek meghatározásával kapcsolatos elvi kérdésekről hozott 1/2016. Polgári jogegységi határozatra is - nem semmis: tartalmazza a szerződés tárgyát, a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat. Kúria kiemeli a mellékletként a szerződés részévé tett „értékesítő levél” okiratot, amely szerint a kölcsön összege 57.281,98 CHF. Az első kamatperiódusra közli az első és a további részlet esedékességének naptári napját, a havonta fizetendő CHF kamat és kezelési költség összegét (a havi kezelési költség 51,55 CHF, a 2008.08.04. napján esedékes kamat 134,99 CHF, stb.). A kölcsönszerződés a törlesztő részletek számát a futamidő és a törlesztés gyakorisága megadásával rögzíti.

[15] A Kúria a kifejtettekre tekintettel a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[16] A személyes költségmentes felperesek a Pp. 270. § (1) bekezdés szerint alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelesek az alperes ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költségét megfizetni. A Kúria a díjat a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5)-(6) bekezdés alapján, a kifejtett képviseleti tevékenységgel arányban határozta meg. A felperesek a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés szerint a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére nem voltak kötelezhetők, azt a 14. § alapján az állam viseli.

[17] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[18] E határozat ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § (1)

bekezdés e) pont zárja ki.

Budapest, 2018. július 3.

Dr. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, dr. Kocsis Ottilia s.k.
előadó bíró, dr. Puskás Péter s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

Sz.Sz.

bírósági ügyintéző